

TALABALARDA O'Z-O'ZINI MUSTAQIL RIVOJLANTIRISH MOTIVASIYASINI SHAKLLANTIRISH - IJTIMOY PEDAGOGIK ZARURIYAT SIFATIDA

Maxmudova D.B.
O'zPFITI doktranti

Tayanch so'zlar: motivatsiya, o'z-o'zini mustaqil rivojlanish, ijtimoiy-pedagogik, avtonomiya, o'z-o'zini boshqarish, ta'lim salohiyati, ichki motivatsiya, akademik muvaffaqiyat, yaxlit yondashuv, umrbod ta'lim ko'nikmalari.

Ключевые слова: мотивация, самостоятельное развитие, социально-педагогическая, автономия, самоуправление, образовательный потенциал, внутренняя мотивация, академическая успешность, целостный подход, навыки обучения на протяжении всей жизни.

Key words: motivation, self-independent development, socio-pedagogical, autonomy, self-management, educational potential, internal motivation, academic success, holistic approach, lifelong learning skills.

Ta'lim sohasida o'quvchilarda o'z-o'zini mustaqil rivojlanish uchun motivatsiyani shakllantirish nafaqat kerakli xususiyat, balki ijtimoiy pedagogik zaruratdir. Maqolaning ushbu kirish qismida o'quvchilarda o'z-o'zini rag'batlantirishning ahamiyati, bu jarayonda ijtimoiy pedagogikaning o'rni va o'quvchilarning o'z ta'lim va o'sishi uchun javobgarlikni kuchaytirishning keng qamrovli oqibatlarini ko'rib chiqiladi. Ta'limning zamirida nafaqat akademik bilimga ega, balki zamonaviy dunyo murakkabliklarida harakat qilish uchun ko'nikma, fikrlash va harakatga ega bo'lgan shaxslarni tarbiyalashning asosiy maqsadi yotadi. Shu nuqtai nazardan, o'quvchilarda o'z-o'zini mustaqil rivojlanish uchun motivatsiyani shakllantirish ularning doimiy rivojlanayotgan jamiyatda yaxlit o'sishi va muvaffaqiyati uchun muhim bo'lgan muhim imperativ sifatida namoyon bo'ladi. Motivatsiya, odatda, odamlarni o'z maqsadlari sari undaydigan ichki harakat sifatida tavsiflanadi, o'quvchilarning munosabatlari, xatti-harakatlari va yutuqlarini shakllantirishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Ota-onalarning kutishlari, o'qituvchilarning yo'l-yo'riqlari va tengdoshlar ta'siri kabi tashqi omillar ishlashda vaqtinchalik o'sishni ta'minlashi mumkin bo'lsa-da,

bu ichki motivatsiya - o'z-o'zidan o'rganish, kashf qilish va ustunlikka intilish - bu uzoq muddatli hamkorlikni qo'llab-quvvatlaydi va umrbod muhabbatni rivojlantiradi. o'rganish uchun. Ijtimoiy farovonlik va shaxs rivojlanishiga ko'maklashishga qaratilgan ta'lim tamoyillari va amaliyotlarini o'z ichiga olgan ijtimoiy pedagogika kontekstida o'z-o'zidan mustaqil motivatsiyani tarbiyalash qo'shimcha ahamiyatga ega. Ijtimoiy pedagoglar o'rganish va o'sishga yordam beruvchilar sifatida talabalarga o'zlarining ehtiroslarini kashf qilishlari, mazmunli maqsadlar qo'yishlari va o'quv sayohatlariga egalik qilishlari uchun yordam beradigan tarbiyaviy muhitni yaratish vazifasini bajarad. Ijtimoiy pedagoglar o'z-o'zini aniqlash nazariyasida aniqlangan uchta asosiy psixologik ehtiyoj - avtonomiya, kompetentsiya va o'zaro bog'liqlik tuyg'usini singdirish orqali o'quvchilarda kuchli o'z-o'zini samarali his qilish va ichki motivatsiyani rivojlantirishga yordam beradi. Talabalar o'z ta'lim jarayonida o'z xohish-istaklarini his qilsalar, qiyinchiliklarni yengish qobiliyatiga ishonsalar va ularning sa'y-harakatlarini qadrlaydigan qo'llab-quvvatlovchi hamjamiyatni boshdan kechirsalar, ular o'quv jarayonida faol ishtirok etishlari va to'siqlarga qarshi turishlari ehtimoli yuqori bo'ladi. Talabalarda o'z-o'zini mustaqil rivojlanish motivatsiyasini shakllantirish nafaqat pedagogik strategiya, balki odamlar, jamoalar va umuman jamiyat uchun keng ko'lamli oqibatlarga olib keladigan ijtimoiy talabdir. Maqsadga intilish, qat'iyatlilik va o'zini o'zi boshqarish qobiliyatiga ega bo'lgan talabalar zamonaviy dunyoning murakkabliklarida harakat qilish, tez o'zgarishlarga moslashish va ijtimoiy tuzilishga mazmunli hissa qo'shish uchun yaxshi jihozlangan. Ijtimoiy pedagogik zarurat sifatida talabalarda mustaqil rivojlanish motivatsiyasini o'rganishga kirishar ekanmiz, biz sizni ichki motivatsiyaning o'zgartiruvchi kuchi, o'z-o'zini boshqaradigan o'quvchilarni tarbiyalashda ijtimoiy pedagogikaning roli va salohiyatini chuqurroq o'rganishga taklif qilamiz. o'zgarishlar yaratuvchilar va innovatorlarning keyingi avlodini ilhomlantirish va kuchaytirish uchun ta'lim. Ushbu kirish qismi o'quvchilarda o'z-o'zini mustaqil motivatsiyani rivojlantirishning ahamiyatini har tomonlama tekshirish uchun zamin yaratadi, ijtimoiy pedagogikaning o'quvchilarga o'z rivojlanishi va ta'lim sayohatiga mas'ul bo'lish huquqini berishdagi rolini ta'kidlaydi.

Ta'lim sohasida motivatsiya o'quvchilarning faolligi, qat'iyatliliigi va muvaffaqiyatining harakatlantiruvchi kuchi bo'lib xizmat qiladi. Mukofotlar, baholar va tashqi e'tirof kabi tashqi motivatorlar qisqa muddatli muvofiqlikni keltirib chiqarishi mumkin bo'lsa-da, bu ichki motivatsiya chuqur ehtiros, qiziquvchanlik va o'rganish va o'sishga bo'lgan haqiqiy istakni kuchaytiradi. Individdning o'ziga xos qiziqishi, zavqlanishi va vazifaning o'zidan qoniqish

bilan bog'liq bo'lgan ichki motivatsiya mustaqillik, o'zlashtirish va maqsadni his qilish bilan tavsiflanadi. Talabalar ichki motivatsiyaga ega bo'lsa, ular faol ishtirok etish, ijodkorlik va shaxsiy o'sish va bajarishga bo'lgan ichki xohish-istaklaridan kelib chiqqan holda muammolarni hal qilishga tayyorlik kabi xatti-harakatlarni namoyon etishlari ehtimoli ko'proq.

Ichki motivatsiyani rivojlantirishda avtonomiyaning kuchi. Ichki motivatsiya kontseptsiyasining markazida avtonomiya tushunchasi - o'z harakatlari va tanlovlarida iroda va o'zini o'zi boshqarish hissi. Talabalar o'zlarining ta'lim muhitida avtonomiya tuyg'usini his qilsalar, ular egalik tuyg'usini, mas'uliyatni va o'zlarining ilmiy izlanishlarida ishtirok etishlarini boshdan kechirishlari mumkin. Talabalarga avtonomiyani kuchaytirish ularning o'quv jarayonida tanlash, o'zini o'zi boshqarish va qaror qabul qilish imkoniyatlarini ta'minlashni o'z ichiga oladi. Talabalarga qiziqish mavzularini tanlash, maqsadlar qo'yish va o'rganish tezligi va strategiyalarini aniqlash imkonini berish orqali o'qituvchilar ichki motivatsiyani kuchaytiradigan va o'rganishga chuqur sodiqlikni kuchaytiradigan vakolat va mustaqillik tuyg'usini tarbiyalashlari mumkin.

Ichki motivatsiya orqali mahorat va malakani rivojlantirish. Avtonomiyadan tashqari, o'zlashtirish va malakaga intilish o'quvchilarda ichki motivatsiyani saqlab qolishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Agar odamlar o'zlarini qiyin vazifalarni bajarishga, yangi ko'nikmalarga ega bo'lishga va mazmunli muvaffaqiyatga erishishga qodir deb bilsalar, ular o'zlarining ichki motivatsiyasini kuchaytiradigan va doimiy harakat va ishtirok etishga undaydigan kompetentsiya hissini boshdan kechiradilar. O'qituvchilar konstruktiv fikr-mulohazalarni taqdim etish, o'rganish tajribasini mustahkamlash va talabalarga muvaffaqiyat va o'sish uchun imkoniyatlar yaratish orqali o'zlashtirishga yo'naltirilgan fikrlashni rivojlantirishga yordam berishi mumkin. Sa'y-harakat, qat'iyat va doimiy takomillashtirishni qadrlaydigan madaniyatni tarbiyalash orqali o'qituvchilar muvaffaqiyatsizlik va to'siqlarga qarshi ichki motivatsiya va chidamlilikni rivojlantiruvchi o'sish ongini shakllantirishlari mumkin.

Ichki motivatsiyada maqsad va ma'noning ahamiyati. Avtonomiya va o'zlashtirishdan tashqari, o'quvchilarning ilmiy izlanishlarida maqsad va ma'noning mavjudligi ichki motivatsiyani saqlab qolish uchun juda muhimdir. Talabalar o'zlarining ta'lim maqsadlarini shaxsan mazmunli, ularning qadriyatlarini, qiziqishlari va intilishlari bilan uyg'un deb bilsalar, ular o'zlarining ichki motivatsiyasini va o'rganishga bo'lgan sadoqatini qo'llab-quvvatlaydigan chuqur maqsad tuyg'usini boshdan kechirish ehtimoli ko'proq. O'qituvchilar o'quv maqsadlarini real dunyo bilan bog'lash, ijtimoiy hissa tuyg'usini rivojlantirish va ularning ilmiy izlanishlarining ahamiyati haqida fikr yuritishni

rag'batlantirish orqali o'quvchilarda maqsad tuyg'usini rivojlantirishga yordam berishi mumkin. O'quv tajribalarini mazmunli va dolzarbligi bilan singdirish orqali o'qituvchilar talabalarni tashqi mukofot va e'tirofdan ustun bo'lgan maqsad tuyg'usiga asoslangan o'zlarining ilmiy ishlariga chin dildan jalb qilishlari mumkin.

Qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish. Ta'lim muassasalarida ichki motivatsiyani rivojlantirishning markaziy o'rni o'quvchilarning mustaqilligi, malakasi va o'zaro bog'liqligini qadrlaydigan qo'llab-quvvatlovchi va inklyuziv ta'lim muhitini yaratishdir. O'qituvchilarga tegishlilik, hurmat va psixologik xavfsizlik tuyg'ularini tarbiyalash orqali o'quvchilarni tavakkal qilishga, o'z fikrlarini ifoda etishga va o'quv jarayoniga faol jalb qilishga undaydigan ijobiy sinf muhitini shakllantirish mumkin. O'qituvchi va talaba ijobiy munosabatlarini o'rnatish, hamkorlik va tengdoshlarning o'zaro ta'sirini rag'batlantirish, o'quvchilarning ovozi va tanlovi uchun imkoniyatlarni ta'minlash ichki motivatsiyani rivojlantiradigan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratishning muhim strategiyasidir. Talabalar o'zlarining tengdoshlari va o'qituvchilari bilan hurmat, qadrlil va bog'langanligini his qilsalar, ular o'zlarining akademik faolligi va yutuqlarini kuchaytiradigan tegishlilik hissi va ichki motivatsiyani boshdan kechirishlari mumkin.

Qiziqish, izlanish va ijodkorlikni rag'batlantirish. Ichki motivatsiya qiziqishni uyg'otadigan, izlanishni rag'batlantiradigan va ijodkorlikni rivojlantiradigan muhitda rivojlanadi. O'quvchilarning qiziqishini uyg'otadigan, savollar berishga undaydigan va ularni yangi g'oyalar va istiqbollarni o'rganishga undaydigan o'quv tajribalarini loyihalash orqali o'qituvchilar chuqur o'rganish va intellektual o'sishga turtki bo'lgan hayrat tuyg'usini va ichki motivatsiyani yoqib yuborishi mumkin. O'quvchilarni o'z qiziqishlari sari intilishga, ochiq izlanishga, tanqidiy va ijodiy fikrlashga undash intellektual qiziqish va ichki motivatsiya tuyg'usini tarbiyalaydi. Amaliy ta'lim, loyihaga asoslangan faoliyat va fanlararo izlanishlar uchun imkoniyatlarni taqdim etish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning o'rganishga bo'lgan ishtiyoqini kuchaytirishi va ularga o'zlarining ta'lim sayohatlariga egalik qilishlariga imkon berishlari mumkin.

O'sish tafakkurini va chidamlilikni qabul qilish. Ichki motivatsiya o'sish tafakkuri bilan chambarchas bog'liq - aql, qobiliyat va iste'dodlarni harakat, amaliyot va qat'iyat bilan rivojlantirish mumkinligiga ishonish. O'qituvchilar xatolardan saboq olishni, qiyinchiliklarni qabul qilishni va to'siqlarga qarshi turishni qadrlaydigan o'sish tafakkur madaniyatini targ'ib qilish orqali o'quvchilarda chidamlilik va ichki motivatsiyani tarbiyalashlari mumkin. Talabalarni muvaffaqiyatsizliklarni o'sish uchun imkoniyat sifatida

ko'rishga undash, harakat va takomillashtirishga qaratilgan konstruktiv fikr-mulohazalarni taqdim etish, taraqqiyot va yutuqlarni nishonlash o'sish tafakkuri va ichki motivatsiyani rivojlantirishga yordam beradi. O'qituvchilar mehnat va qat'iyat kuchiga ishonchni singdirish orqali o'quvchilarga qiyinchiliklarni engish, o'z maqsadlariga qat'iylik bilan erishish va qiyinchiliklarga qarshi ichki motivatsiyani saqlab qolish uchun kuch beradi.

Maqsad va ijtimoiy hissa hissini tarbiyalash. Ichki motivatsiya maqsad va ijtimoiy hissa hissi bilan chambarchas bog'liq - insonning harakatlari va harakatlari o'zidan tashqari ma'no va ta'sirga ega ekanligiga ishonish. Talabalarga o'z ta'lim maqsadlarini kattaroq ijtimoiy muammolar, shaxsiy qadriyatlar va intilishlar bilan bog'lashda yordam berish orqali o'qituvchilar ichki motivatsiyani kuchaytiradigan va ilmiy izlanishlarda mazmunli ishtirok etishga yordam beradigan maqsad tuyg'usini rivojlantirishi mumkin. Talabalarni o'z o'rganishlarining ahamiyati haqida fikr yuritishga, haqiqiy muammolar bilan bog'lanishga va o'z jamoalariga hissa qo'shadigan loyihalarda ishtirok etishga undash maqsad va ijtimoiy mas'uliyat hissini uyg'otadi. Agentlik va ijtimoiy ta'sir tuyg'usini tarbiyalash orqali o'qituvchilar o'quvchilarni o'zlarining ichki motivatsiyasini dunyoda ijobiy o'zgarishlar qilish va ularning qadriyatleri va intilishlariga mos keladigan maqsadlarga erishishga yo'naltirishga ilhomlantiradilar.

O'quv tajribalarini shaxsiylashtirish. Shaxsiylashtirish talabalarda ichki motivatsiyani rivojlantirishning kalitidir, chunki u ularning shaxsiy kuchli tomonlarini, qiziqishlarini va o'rganish uslublarini tan oladi va hurmat qiladi. O'quvchilarning turli ehtiyojlari va afzalliklarini qondirish uchun o'qitishni moslashtirib, o'qituvchilar qiziqarli, dolzarb va mazmunli o'quv tajribalarini yaratishi mumkin, bu ichki motivatsiyani kuchaytiradigan egalik va avtonomiya tuyg'usini rivojlantiradi. Kompetensiyaga asoslangan ta'lim, talabaga yo'naltirilgan izlanish va individual maqsadlarni belgilash kabishaxsiylashtirilgan ta'lim usullaridan foydalanish talabalarga o'z ta'lim sayohatlarini nazorat qilish va ularning qiziqishlari va intilishlari bilan rezonanslashadigan mavzularni davom ettirish imkonini beradi. O'z-o'zini boshqarish, topshiriqlarni tanlash va shaxsiy fikr-mulohazalar uchun imkoniyatlarni taqdim etish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning o'quv jarayonida o'z vakolatlari va avtonomiyalarini hurmat qilish orqali ichki motivatsiyani rivojlantirishlari mumkin.

Differentsial ko'rsatma va baholash. Ta'lim va baholash o'quvchilarning turli ehtiyojlari, qobiliyatlari va o'rganish imtiyozlariga mos kelishini ta'minlash orqali ichki motivatsiyani rivojlantirish uchun farqlash juda muhimdir. O'qitish strategiyalari, materiallar va baholashlarni turli xil o'rganish uslublari,

tayyorgarlik darajalari va qiziqishlariga moslashtirish orqali o'qituvchilar o'quvchilarni samarali qo'llab-quvvatlaydigan va qiyinlashtiradigan inklyuziv ta'lim muhitini yaratishi mumkin. Bosqichli topshiriqlar, moslashuvchan guruhlash va turli baholash usullari kabi tabaqalashtirilgan ta'lim usullarini tatbiq etish o'qituvchilarga o'quvchilar bilan akademik bo'lgan joyda uchrashish va o'sish va muvaffaqiyatga erishish uchun o'quv tajribalarini mustahkamlash imkonini beradi. Tanlash, avtonomiya va shaxsiy qo'llab-quvvatlash imkoniyatlarini taqdim etish orqali o'qituvchilar o'quvchilarning individual kuchli tomonlari va ehtiyojlariga mos ravishda o'qitish orqali ichki motivatsiyani rivojlantirishi mumkin, ularga chuqur o'rganish va o'zlarining to'liq potentsiallariga erishish imkoniyatini beradi.

O'z-o'zini tartibga solish va metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirish. Ichki motivatsiya o'z-o'zini tartibga solish va metakognitiv qobiliyatlar bilan chambarchas bog'liq - maqsadlarni belgilash, taraqqiyotni kuzatish, o'rganish strategiyalari haqida fikr yuritish, o'z xatti-harakatlari va his-tuyg'ularini samarali tartibga solish qobiliyati. Talabalarga vaqtni qanday boshqarishni, real maqsadlarni qo'yishni, ularning o'quv jarayonini kuzatishni va ularning kuchli tomonlari va rivojlanish sohalari haqida fikr yuritishni o'rgatish orqali o'qituvchilar ichki motivatsiyaga asoslangan o'z-o'zini tartibga soluvchi o'quvchilarni tarbiyalashlari mumkin. Talabalarda o'z-o'zini aks ettirish, maqsad qo'yish va strategik rejalashtirish kabi metakognitiv ko'nikmalarni rivojlantirishga undash ularni o'z ta'limini egallash, qiyinchiliklarga qarshi turish va muvaffaqiyatga erishish uchun o'quv strategiyalarini moslashtirish vositalari bilan jihozlaydi. O'z-o'zini anglash, o'z-o'zini anglash va o'zini o'zi boshqarish madaniyatini rivojlantirish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga ichki motivatsiyani rivojlantirish, mustaqil o'quvchilar bo'lish va ilmiy va shaxsiy izlanishlarda muvaffaqiyat qozonish imkoniyatini beradi.

Zamonaviy ta'lim tizimi oldida turgan asosiy vazifalardan biri talabalarda o'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasini shakllantirishdir. Bu jarayon talabalarining shaxsiy va professional o'sishini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. O'z-o'zini rivojlantirish, talabalarni yangi bilimlarni o'zlashtirishga, yangi ko'nikmalarni egallashga va mustaqil ravishda o'z maqsadlariga erishishga yo'naltiradi. Ushbu maqolada o'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasining ijtimoiy-pedagogik zaruriyati batafsil tahlil qilinadi. O'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasi, avvalo, talabalar shaxsiy rivojlanishiga xizmat qiladi. Mustaqil o'rganish jarayoni talabalarni muammolarni hal qilish va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga undaydi. Bu ularda o'ziga bo'lgan ishonch va o'z-o'zini baholash ko'nikmalarini oshiradi. O'z-o'zini rivojlantirish

orqali talabalarda mustaqil qarorlar qabul qilish va murakkab vaziyatlarda to'g'ri yo'lni topish ko'nikmalari shakllanadi. Shu sababli, shaxsiy rivojlanishning muhim jihatlari sifatida quyidagilarni keltirish mumkin: Talabalar o'z-o'zini rivojlantirish orqali mustaqil o'rganish qobiliyatini rivojlantiradi, bu esa ularga yangi bilimlarni o'zlashtirish va amalda qo'llash imkonini beradi. O'z-o'zini rivojlantirish jarayonida talabalarda o'ziga ishonch ortadi, bu esa ularni mustaqil va mas'uliyatli qarorlar qabul qilishga undaydi.

O'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasi talabalarning professional rivojlanishida ham katta ahamiyatga ega. Bu jarayon orqali talabalar yangi ko'nikmalarni egallash va ularni amaliyotda qo'llashga tayyorlanadi. Professional rivojlanishning muhim jihatlari sifatida quyidagilarni keltirish mumkin. Mustaqil rivojlanish motivatsiyasi talabalarga yangi ko'nikmalarni egallash va ularni amaliyotda qo'llashga yordam beradi. Bu esa ularni kelajakdagi kasbiy faoliyatda raqobatbardosh qiladi. Talabalar mustaqil rivojlanish orqali innovatsion yondashuvlarni o'rganadi va ulardan amalda foydalanadi. Bu ularni zamonaviy mehnat bozorida muvaffaqiyatli faoliyat yuritishga tayyorlaydi. O'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasi talabalarni ijtimoiy rivojlanishga ham yo'naltiradi. Jamiyatga hissa qo'shish va o'zaro hamkorlik qilish ko'nikmalarini rivojlantirish orqali talabalar jamiyatning faol a'zolariga aylanadi. Ijtimoiy rivojlanishning muhim jihatlari sifatida quyidagilarni keltirish mumkin: O'z-o'zini rivojlantirishga motivatsiya qilingan talabalar jamiyat rivojiga o'z hissalarini qo'shadi va ijtimoiy muammolarni hal qilishda faol ishtirok etadi. Mustaqil rivojlantirish jarayonida talabalar o'zaro hamkorlik qilishni va jamoaviy ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi, bu esa ularni kelajakda samarali jamoalarda ishlashga tayyorlaydi. O'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasining pedagogik zaruriyati ham katta ahamiyatga ega. Bu jarayon orqali ta'lim jarayoni takomillashtiriladi va talabalarning ehtiyojlariga moslashtiriladi. Pedagogik zaruriyatning muhim jihatlari sifatida quyidagilarni keltirish mumkin: O'z-o'zini rivojlantirish motivatsiyasi ta'lim jarayonini talabalar ehtiyojlariga moslashtirish imkonini beradi, bu esa ta'lim samaradorligini oshiradi. Mustaqil rivojlanish motivatsiyasi orqali talabalar faol o'quv muhitini yaratishga hissa qo'shadi, bu esa ta'lim jarayonining samaradorligini oshiradi va talabalarning qiziqishini kuchaytiradi. O'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasi talabalarning shaxsiy, professional va ijtimoiy rivojlanishida muhim rol o'ynaydi. Bu motivatsiya ularni zamonaviy mehnat bozorida muvaffaqiyatli bo'lishiga, jamiyatda faol ishtirok etishiga va ta'lim jarayonining samaradorligini oshirishga yordam beradi. Shu sababli,

pedagoglar talabalarni o'z-o'zini rivojlantirishga yo'naltirish va ularga kerakli ko'nikma va bilimlarni berish orqali bu jarayonni qo'llab-quvvatlashlari lozim.

Ichki motivatsiya shaxsning ichidan kelib chiqadi va o'z manfaati uchun, qiziqish yoki zavqlanish uchun biror faoliyat bilan shug'ullanishni o'z ichiga oladi. Ichki motivatsiyaga ega bo'lgan talabalar o'z-o'zidan mustaqil rivojlanishga intilishlari ehtimoli ko'proq, chunki ular o'rganish va o'sishdan shaxsiy qoniqishni topadilar. Tashqi motivatsiya baholar yoki maqto'v kabi tashqi mukofotlar yoki jazolarni o'z ichiga oladi. Tashqi motivatorlar dastlab talabalarni ishlashga undasa ham, ular uzoq muddatli mustaqil rivojlanishni ta'minlay olmaydi. Talabalarga mustaqillik va o'z taqdirini o'zi belgilash imkoniyatini berish ularning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Talabalar o'z ta'lim jarayonini nazorat qilish tuyg'usiga ega bo'lsa, ularning o'sishi va rivojlanishiga egalik qilish ehtimoli ko'proq. Talabalarni aniq, qiyin va erishilishi mumkin bo'lgan maqsadlarni qo'yishga undash ularni mustaqil rivojlanish yo'lida ishlashga undashi mumkin. Vaqtni boshqarish va o'qish strategiyasi kabi o'z-o'zini tartibga solish ko'nikmalarini o'rgatish talabalarga ularning taraqqiyotini kuzatish va shunga mos ravishda harakatlarini sozlash imkonini beradi. Konstruktiv fikr bildirish va talabalarning sa'y-harakatlari va yutuqlarini e'tirof etish ularning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Ijobiy mustahkamlash va taraqqiyotni e'tirof etish o'quvchilarning ichki motivatsiyasini va o'rganishga bo'lgan sadoqatini kuchaytirishi mumkin. Talabalar kuch va qat'iyat bilan o'rganish va takomillashtirish qobiliyatiga ishonadigan o'sish tafakkurini rivojlantirish, ularning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Qiyinchiliklar va xatolarga ijobiy munosabatni rag'batlantirish talabalarga o'rganish imkoniyatlarini qo'llashga yordam beradi. Qo'llab-quvvatlovchi va qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish o'quvchilarning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Hamkorlikni rag'batlantirish, resurslar bilan ta'minlash va murabbiylikni taklif qilish talabalarga o'z qiziqishlarini o'rganish va shaxsiy o'sishga intilish imkonini beradi. Talabalarga o'z ta'lim tajribasida o'z so'zini aytishga imkon berish va ularning qiziqishlarini o'quv dasturiga kiritish ularning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini oshirishi mumkin. Ta'lim imkoniyatlarini shaxsiylashtirish o'quvchilarning ta'lim safariga bo'lgan qiziqishini va sadoqatini oshirishi mumkin.

Talabalar o'z-o'zini mustaqil rivojlantirish motivatsiyasini shakllantirish uchun rejalashtirish va vaqtni boshqarish ko'nikmalarini o'zlashtirishlari zarur. Bu ko'nikmalar o'quv jarayonini samarali tashkil etishga va belgilangan maqsadlarga o'z vaqtida erishishga yordam beradi.

Avtonomiya talabalarning mustaqil rivojlanishini rag'batlantirishda muhim rol o'ynaydi, ularga o'z ta'lim jarayoni va qarorlarini egallash huquqini beradi. O'quvchilarning mustaqil rivojlanishiga yordam beradigan avtonomiyaning ba'zi asosiy usullari:

Avtonomiya o'quvchilarga o'z ta'lim tajribalarini nazorat qilish hissini beradi, ularga o'z qiziqishlari, afzalliklari va maqsadlaridan kelib chiqqan holda tanlov va qarorlar qabul qilish imkonini beradi. Talabalar o'z ta'limini yo'naltirish imkoniyatini his qilsalar, ular faol ishtirok etishga va akademik o'sishi uchun mas'uliyatni o'z zimmlariga olishga ko'proq rag'batlanadilar. Avtonomiya ichki motivatsiya bilan chambarchas bog'liq, chunki u o'ziga xos qiymat va shaxsiy qoniqish uchun faoliyat bilan shug'ullanishni o'z ichiga oladi. Talabalar o'zlarini qiziqtirgan mavzular bilan shug'ullanish, maqsadlar qo'yish va o'rganish imkoniyatlarini mustaqil ravishda o'rganish erkinligiga ega bo'lsa, ular mustaqil ravishda o'rganish va rivojlanish uchun ichki motivatsiyaga ega bo'lish ehtimoli ko'proq. Avtonomiya o'quvchilarda o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini va o'z-o'zini boshqarish odatlarini rivojlantiradi. Talabalarga o'z taraqqiyotini rejalashtirish, kuzatish va baholash imkonini berish orqali avtonomiya ularni tashabbuskorlikka, ustuvorliklarni belgilashga va o'z maqsadlariga mustaqil ravishda erishish uchun o'quv strategiyalarini moslashtirishga undaydi. Avtonomiya o'quvchilarni qaror qabul qilishga, axborotni tahlil qilishga va mustaqil ravishda yechim izlashga undash orqali ularda tanqidiy fikrlash va muammoni hal qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Talabalar turli yondashuvlarni o'rganish va tajriba qilish erkinligiga ega bo'lganda, ular tushunchalarni chuqurroq tushunishadi va kognitiv qobiliyatlarini oshiradilar. Avtonomiya o'quvchilarning individual ehtiyojlari, qiziqishlari va o'rganish uslublariga moslashtirilgan shaxsiylashtirilgan ta'lim tajribasini beradi. Talabalarga mazmun bilan qanday munosabatda bo'lishlarini, o'z tushunchalarini namoyish etishlarini va ehtiros sohalariga intilishlarini tanlashlariga imkon berish orqali, avtonomiya ularning ta'lim sayohatining dolzarbligi va mazmunliligini oshiradi. Avtonomiya talabalarga tavakkal qilish, muvaffaqiyatsizliklardan saboq olish va muvaffaqiyatlarni nishonlash imkoniyatlarini taqdim etish orqali o'quvchilarning ishonchi va chidamliligini oshiradi. Talabalar qiyinchiliklarni engish va to'siqlarni mustaqil ravishda engib o'tish erkinligiga ega bo'lganda, ular shaxsiy va akademik o'sishi uchun zarur bo'lgan qobiliyat va qat'iyat hissini rivojlantiradilar. Avtonomiya talabalarda umrbod ta'lim ko'nikmalarini rivojlantiradi, ularni sinfdan tashqarida o'z-o'zini rag'batlantirish, moslashuvchan va uzluksiz o'rganishga tayyorlaydi. Qiziqish, izlanish va o'z-o'zini takomillashtirish tuyg'usini tarbiyalash orqali avtonomiya

talabalarni tez o'zgaruvchan dunyoda rivojlanish uchun zarur bo'lgan fikrlash va ko'nikmalar bilan qurollantiradi. Ta'limda avtonomiyani targ'ib qilish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga mustaqil rivojlanishga intilish, qiyinchiliklarni qabul qilish va o'zlarining to'liq potentsiallarini amalga oshirishga qodir bo'lgan o'zini o'zi boshqara oladigan, g'ayratli va chidamli o'quvchilar bo'lishlari mumkin. Avtonomiya nafaqat talabalarning ilmiy faoliyatini oshiradi, balki ularning shaxsiy o'sishi, ijodkorligi va umrbod ta'lim odatlarini ham rivojlantiradi.

Maqolada ijtimoiy-pedagogik zarurat sifatida talabalarda o'z-o'zini mustaqil rivojlanish motivatsiyasini rivojlantirishning muhim ahamiyati ko'rib chiqiladi. Motivatsiya talabalarni akademik muvaffaqiyatga, shaxsiy o'sishga va umrbod ta'lim olishga undaydigan harakatlantiruvchi kuch bo'lib xizmat qiladi. Talabalar o'z-o'zini mustaqil rivojlanish bilan shug'ullanish uchun ichki motivatsiyaga ega bo'lsa, ular yuqori darajadagi faollik, qat'iyatlilik va o'sish tafakkurini namoyish etadilar. O'qituvchilar o'quvchilarning motivatsiyasini, mustaqilligini va o'z ta'lim yo'nalishini egallashga imkon berish uchun o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Maqolada talabalarning motivatsiyasiga ta'sir qiluvchi turli omillar, jumladan, ichki va tashqi motivatorlar, o'z-o'zini samaradorligi, maqsadni belgilash va o'quv muhiti yoritilgan. Shaxsiy qiziqish va qoniqish bilan bog'liq bo'lgan ichki motivatsiya o'quvchilarning o'z-o'zini mustaqil rivojlanishiga jalb qilishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Baholar va mukofotlar kabi tashqi motivatorlar dastlabki rag'batlantirishni ta'minlashi mumkin, ammo uzoq muddatli motivatsiyani saqlab qolmasligi mumkin. O'z-o'zini samaradorligi, muvaffaqiyatga erishish qobiliyatiga ishonish va maqsadni belgilash o'quvchilarni mustaqil rivojlanishga undashning muhim tarkibiy qismlaridir. O'qituvchilarga avtonomiyani qadrlaydigan, izlanishni rag'batlantiradigan va o'z-o'zini boshqarish uchun imkoniyatlar yaratadigan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish tavsiya etiladi. Muxtoriyatni targ'ib qilish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga tanlov qilish, maqsadlar qo'yish va o'qishlari uchun mas'uliyatni o'z zimmalariga olishga imkon beradi. Ma'noli fikr-mulohazalar, o'sish tafakkurini rivojlantirish, qiziqarli ta'lim tajribasini yaratish va yutuqlarni nishonlash - o'qituvchilar mustaqil rivojlanish uchun motivatsiyani kuchaytirish uchun qo'llashlari mumkin bo'lgan strategiyalardir. Maqolada o'quvchilarning mustaqil rivojlanishini qo'llab-quvvatlashda o'qituvchilarning o'rganishga yordam beruvchi, murabbiy, namuna, avtonomiyani targ'ib qiluvchi va qo'llab-quvvatlash tizimlari sifatidagi roli ta'kidlangan. O'qituvchilar o'quvchilarni o'rganish yo'lida boshqaradi va qo'llab-quvvatlaydi, manbalar va fikr-mulohazalarni taqdim etadi va ularni mukammallikka intilishga ilhomlantiradi. O'rganishga bo'lgan ishtiyoq va o'sish

tafakkurini namoyish etish orqali o'qituvchilar talabalarni qiynchiliklarga dosh berishga va uzluksiz o'sishga intiladilar.

Aniq va erishish mumkin bo'lgan maqsadlarni qo'yish talabalar muvaffaqiyati va ilmiy yutuqlarining asosiy jihati hisoblanadi. Talabalar aniq belgilangan maqsadlarga ega bo'lsa, ular ko'proq rag'batlantiriladi, diqqat markazida bo'ladi va o'qishda muvaffaqiyatga intiladi. Ushbu keng qamrovli munozarada biz ta'limda maqsadlarni belgilashning ahamiyatini, o'quvchilar o'rnatishi mumkin bo'lgan turli xil maqsadlarni, maqsadlarni aniqlash va ularga erishish strategiyalarini va bu jarayonda o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashda o'qituvchilarning rolini o'rganamiz. Maqsadlarni belgilash - bu o'quvchilarga o'z maqsadlarini aniqlashga, motivatsiyani saqlashga va muvaffaqiyatlarini kuzatishga yordam beradigan kuchli vositadir. Aniq, o'lchanadigan, erishish mumkin bo'lgan, tegishli va vaqt bilan bog'liq (SMART) maqsadlarni qo'yish orqali talabalar o'zlarining akademik sayohatlari uchun yo'l xaritasini yaratishlari mumkin. Maqsadlar yo'nalish, maqsad va erishilganda muvaffaqiyat hissini ta'minlaydi, o'quvchilarning o'ziga ishonchi va o'z-o'zini samaradorligini oshiradi.

1. O'quv maqsadlari: O'quv maqsadlari talabalarning muayyan fanlar, kurslar yoki akademik bosqichlardagi muvaffaqiyatlariga qaratilgan. Masalan, ma'lum bir GPAga erishish, ma'lum bir malakani egallash yoki tadqiqot loyihasini yakunlash.

2. Shaxsiy rivojlanish maqsadlari: Shaxsiy rivojlanish maqsadlari talabalarning muloqot, vaqtni boshqarish, yetakchilik va chidamlilik kabi akademik bo'lmagan ko'nikmalarini oshirishga qaratilgan. Ushbu maqsadlar talabalarning umumiy o'sishi va muvaffaqiyatiga hissa qo'shadi.

3. Karyera maqsadlari: Karyera maqsadlari talabalarning kelajakdagi kasbiy faoliyatiga intilishlari bilan bog'liq. Muayyan ish, sanoat yoki muvaffaqiyat darajasiga intilishdan qat'i nazar, martaba maqsadlari talabalarga o'zlarining ilmiy va darsdan tashqari mashg'ulotlari haqida ongli qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

4. Uzoq muddatli maqsadlar: Uzoq muddatli maqsadlar talabalarning umumiy intilishlari va ambitsiyalarini o'z ichiga oladi, ko'pincha ularning akademik sayohatidan tashqariga chiqadi. Bu maqsadlar o'quvchilarning kelajakdagi faoliyati uchun maqsad va yo'nalishni ko'rsatadi.

Maqsadlarni aniqlash va ularga erishish strategiyalari

1. Qadriyatlar va qiziqishlar haqida mulohaza yuriting: Maqsadlarni belgilashdan oldin talabalar o'zlarining qadriyatlarini, qiziqishlari, kuchli tomonlari va rivojlanish sohalari haqida fikr yuritishlari kerak. Ular uchun nima

muhimligini va ular nimaga ishtiyoqi borligini tushunish maqsadni belgilash jarayonini boshqarishi mumkin.

2. SMART maqsadlarni qo‘ying: Talabalarni SMART maqsadlarini aniq, o‘lchanadigan, erishish mumkin, tegishli va vaqt bilan chegaralangan holda qo‘yishga undash. Aniq va aniq belgilangan maqsadlar yanada harakatchan va rag‘batlantiradi.

3. Maqsadlarni ajratib oling: Katta maqsadlar juda katta bo‘lishi mumkin, shuning uchun ularni kichikroq, boshqarilishi mumkin bo‘lgan vazifalarga bo‘lish juda muhimdir. Ushbu yondashuv taraqqiyotni yanada aniqroq qiladi va talabalarga yo‘l davomida erishgan yutuqlarini nishonlash imkonini beradi.

4. Reja tuzing: Har bir maqsadga erishish uchun zarur bo‘lgan bosqichlarni belgilab beruvchi batafsil rejani ishlab chiqish o‘quvchilarning tartibli va diqqatini jamlashga yordam beradi. Rejalashtirish jarayonida vaqt jadvali, zarur resurslar va mumkin bo‘lgan to‘siqlarni hisobga olish kerak.

5. Taraqqiyotni kuzatib boring: Maqsad sari taraqqiyotni muntazam ravishda kuzatib borish o‘quvchilarga o‘z faoliyatini baholash, kerak bo‘lganda tuzatishlar kiritish va motivatsiyani saqlab qolish imkonini beradi. Tezlikni saqlab qolish uchun muhim bosqichlarni nishonlash va yutuqlarni tan olish muhimdir.

6. Yordam izlang: Qiyinchiliklarga duch kelganda yoki yo‘l-yo‘riq kerak bo‘lganda talabalarni o‘qituvchilar, murabbiylar, tengdoshlar yoki akademik maslahatchilardan yordam so‘rashga undash. Boshqalar bilan hamkorlik qilish qimmatli tushuncha va motivatsiya berishi mumkin.

O‘qituvchilar o‘quvchilarning maqsadlarini aniqlash va ularga erishishda yordam berishda hal qiluvchi rol o‘ynaydi. O‘qituvchilar qo‘llab-quvvatlovchi va rag‘batlantiruvchi o‘quv muhitini yaratish, fikr-mulohazalarni taqdim etish va yo‘l-yo‘riq ko‘rsatish orqali o‘quvchilarga ambitsiyali maqsadlarni qo‘yishlari va ularga erishishda samarali ishlashlari mumkin.

1. Maqsadlarni belgilash bo‘yicha seminarlar: O‘qituvchilar o‘quvchilarga maqsad qo‘yish muhimligini tushunishga, SMART maqsadlarni ishlab chiqishga va ularga erishish uchun harakat rejalarini tuzishga yordam beradigan seminarlar yoki mashg‘ulotlar o‘tkazishi mumkin.

2. Individual yo‘l-yo‘riq: Talabalarga o‘z maqsadlari bo‘yicha shaxsiy yo‘l-yo‘riq va fikr-mulohazalarni taqdim etish ularga o‘z maqsadlarini aniqlashtirish, yo‘lda qolish va to‘siqlarni engib o‘tishga yordam beradi.

3. Rag‘bat va motivatsiya: Talabalarni rag‘batlantirish, ularning sa‘y-harakatlarini e‘tirof etish va yutuqlarini nishonlash ularning o‘z maqsadlariga erishish uchun ishonchi va motivatsiyasini oshirishi mumkin.

4. Rol modellashtirish: O'qituvchilar samarali maqsadlar qo'yish amaliyotini, qiyinchiliklarga chidamlilik va o'quvchilarni mukammallikka intilishga ilhomlantiradigan o'sish tafakkurini namoyish etish orqali namuna bo'lib xizmat qilishi mumkin.

5. Qo'llab-quvvatlovchi muhit yaratish: o'quvchilar xavf-xatarni qabul qilish, savollar berish va yordam so'rashda o'zlarini xavfsiz his qiladigan qo'llab-quvvatlovchi va inklyuziv sinf muhitini yaratish maqsadlarga erishish va doimiy takomillashtirish madaniyatini rivojlantiradi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, o'quvchilarda o'z-o'zini mustaqil rivojlanish motivatsiyasini shakllantirish ularni faol, faol o'quvchilar va jamiyatga hissa qo'shadigan shaxslar bo'lish uchun zarurdir. Shuningdek, maqsadni belgilash - bu o'quvchilarga o'z bilimlarini nazorat qilish, intilishlarini amalga oshirish va akademik va undan tashqarida muvaffaqiyatga erishish imkonini beradigan asosiy mahoratdir. Aniq, amalga oshirish mumkin bo'lgan maqsadlarni qo'yish orqali talabalar harakat qilishlari mumkin maqsad, motivatsiya va chidamlilik bilan ularning ta'lim sayohati. O'qituvchilar o'quvchilarga maqsad qo'yish jarayonida yo'l-yo'riq ko'rsatish va qo'llab-quvvatlash, o'sish, muvaffaqiyatga erishish va umrbod ta'lim olish madaniyatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Aniq belgilangan maqsadlar va zarur yordamga ega bo'lgan talabalar o'zlarining to'liq potentsiallarini ochib, o'zlarining ilmiy izlanishlari va kelajakdagi harakatlarida muvaffaqiyat qozonishlari mumkin. O'qituvchilar o'quvchilarni rag'batlantirish, mustaqillik va o'z-o'zini boshqarish ko'nikmalarini rivojlantirishda ularni akademik va undan tashqarida muvaffaqiyatga tayyorlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish, shaxsiy yo'l-yo'riqlarni taqdim etish va talabalarni ulkan maqsadlarni qo'yishga undash orqali o'qituvchilar talabalarni o'z o'rganishlarini nazorat qilish va doimiy o'sish va takomillashtirishga intilishlari mumkin. Motivatsiyalangan, o'zini o'zi boshqaradigan o'quvchilar zamonaviy dunyoning murakkabliklarida ishonch, qat'iyatlilik va o'rganishga umrbod muhabbat bilan harakat qilish uchun tayyorlangan.

Adabiyotlar:

1. Arzieva, S. (2023). Talabalarda analitik mushohada qilish qobiliyatlarini rivojlantirish ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida. *Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования*, 2(11), 26-28.
2. Dilnoza, A. (2023). Ingliz tilini o'qitishda talabalarning mustaqil ta'lim ko'nikmalarini rivojlantirishning nazariy asoslari. *O'zbekistonda fanlararo innovatsiyalar va ilmiy tadqiqotlar jurnali*, 2(17), 351-358.
3. Xurramovich, B. Z. (2024). Talabalarning mustaqil bilim olish kompetensiyalarini shakllantrishning tashkiliy-pedagogik xususiyatlari. *Innovative developments and research in education*, 3(25), 28-32.

4. Xasanovich, M. T., & Abdullayevna, S. G. (2024). Psixologiya ta'limotida tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish: strategiyalar va muammolar. *Ustozlar uchun*, 56(2), 147-151.

5. Xayitov, J. (2023). Talabalarda kreativlik sifatlarining rivojlanganlik darajasini tashxislovchi metodlar. *Евразийский журнал социальных наук, философии и культуры*, 3(1 Part 2), 147-153.

6. Mamatkozimovich, A. F., Baxriddin o'g'li, E. O., & Firdavsiy O'tkir o'g, A. (2021, October). Yoshlarni O'z-O'zini Boshqarishning Psixologik Mexanizmini Shakllantirish. In " ONLINE-CONFERENCES" PLATFORM (pp. 164-167).

7. Togonova, S. (2023). Globallashuv jarayonida talabalarda kognitiv kompetentlikni rivojlantirishning psixologik jihatlarini. *Евразийский журнал социальных наук, философии и культуры*, 3(12), 32-35.

8. Ergashevna, A. M. (2023). Talabalarining kasbiy kompetentsiasini va ta'lim traektoriyasini mustaqil rivojlantirish imkoniyatlari. *Scientific Impulse*, 1(9), 1360-1364.

9. Abdullayevna, X. F. (2024). Talabalarining nazariy bilimlarini ishlab chikarish bilan integratsialashda amaliy kompetentsiyasini rivojlantirish. *Uzbek Scholar Journal*, 25, 28-30.

10. Abdinasir o'g'li, Q. A. (2022, March). Talabalarda intellektual kompetentsiyalarning rivojlantirishning tarkibiy qismlari. In *E Conference Zone* (pp. 27-30).

РЕЗЮМЕ

Talabalarining mustaqil rivojlanish motivatsiyasini shakllantirish ijtimoiy-pedagogik amaliyotning muhim jihati bo'lib, akademik muvaffaqiyat, shaxsiy o'sish va umrbod ta'lim ko'nikmalarini rivojlantirish uchun muhim ahamiyatga ega. Mustaqillik, o'z-o'zini tartibga solish va moslashuvchanlik muhim kompetensiyalar bo'lgan zamonaviy ta'lim sharoitida o'quvchilarning ichki motivatsiyasi va o'z-o'zini boshqarish qobiliyatlarini rivojlantirish juda muhimdir. Ushbu maqolada o'quvchilarning o'z ta'lim yo'liga egalik qilish, o'z oldiga mazmunli maqsadlar qo'yish hamda ijtimoiy-pedagogik zarurat sifatida o'quvchilarning mustaqil rivojlanish motivatsiyasini tarbiyalashning ahamiyati ko'rib chiqiladi. Maqolada ijtimoiy-pedagogik nazariyalar va tadqiqotlarga tayangan holda, o'quvchilarning motivatsiyasi, mustaqilligi va o'z-o'zini boshqarish samaradorligini oshirishga yordam beruvchi o'quv muhitini yaratishda o'qituvchilar, ota-onalar va keng jamoatchilikning ro'li o'rganiladi.

РЕЗЮМЕ

Формирование мотивации учащихся к самостоятельному развитию-важный аспект социально-педагогической практики, имеющий важное значение для академических успехов, личностного роста и развития навыков обучения на протяжении всей жизни. В современных условиях образования, где самостоятельность, саморегуляция и гибкость являются важными компетенциями, очень важно развивать внутреннюю мотивацию и навыки самоконтроля учащихся. В данной статье рассматривается важность воспитания у учащихся мотивации к самостоятельному развитию как владение собственным образовательным путем, постановка перед собой значимых целей и социально-педагогическая необходимость. Опираясь на социально-педагогические теории и исследования, в статье исследуется роль учителей, родителей и широкой общественности в создании учебной среды, способствующей повышению мотивации, самостоятельности и эффективности самоконтроля учащихся.

SUMMARY

The formation of students' motivation for independent development is an important aspect of socio-pedagogical practice and is important for academic success, personal growth and the development of lifelong learning skills. In the context of modern education, where independence, self-regulation and flexibility are important competencies, it is very important to develop students' internal motivation and self-control abilities. This article examines the importance of students owning their own educational path, setting meaningful goals for themselves, and nurturing students' motivation for independent development as a socio-pedagogical necessity. Relying on socio-pedagogical theories and research, the article explores the role of teachers, parents and the general public in creating a learning environment that helps to improve the motivation, independence and self-control efficiency of students.